

DE TOEKOMST VAN DE PAROCHIEKERKEN

PROJECTBUREAU HERBESTEMMING KERKEN

πάντα ῥεῖ

*‘Men kan niet tweemaal in dezelfde rivier
stappen, want het steeds weer vers water dat u
tegemoet stroomt’ ...*

onverschilligheid ...

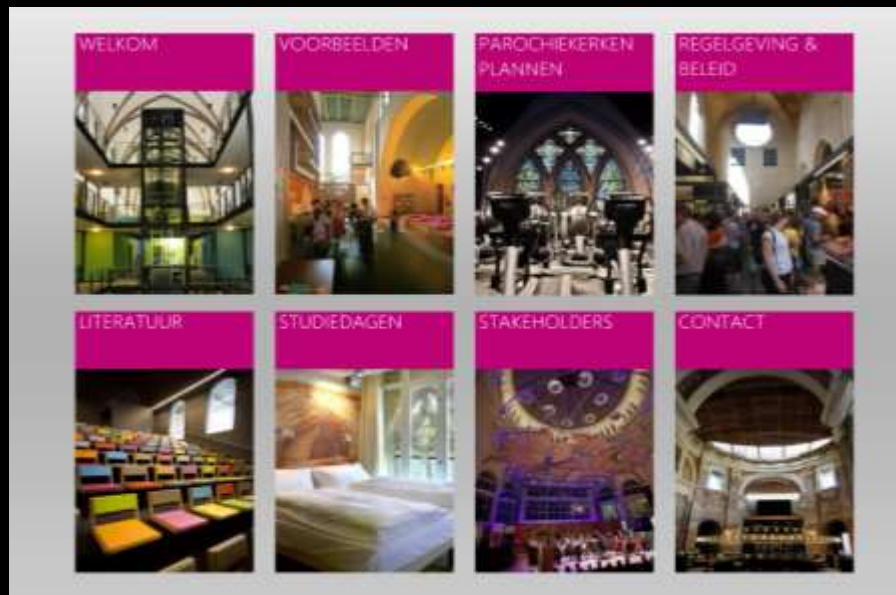
banalisering ...

Vuistregels

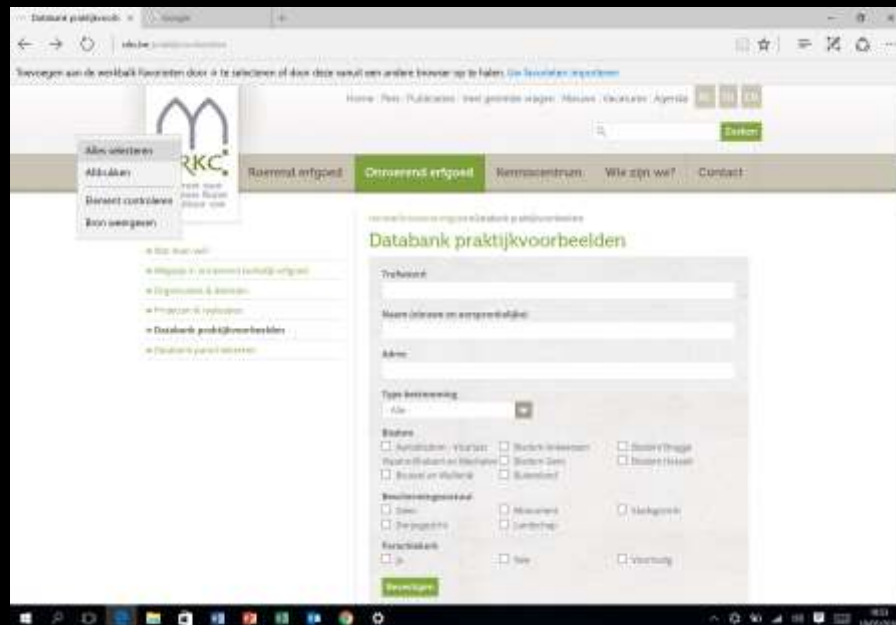
- meer dan bakstenen ... veelheid aan betekenissen ...

A word cloud of Dutch words arranged in a circular pattern on a black background. The words are of various sizes and colors, including blue, red, green, yellow, and white. The words are:

- identiteit (with 'klokken' above it)
- devotie
- gemeenschap
- oriëntatie
- verstilling
- stille ruimte
- plein
- herinnering
- baken
- silhouet
- reflectie
- Wijk
- gebed
- geheugen
- sociaal
- stilte
- begraven
- draagvlak
- kerkhof
- geschiedenis
- bezinning
- sacrale

www.herbestemmingkerken.be
www.crkc.be

T. Coomans, H. De Dijn, J. De Maeyer,
 R. Heynicks & B. Verschaffel, eds.

LOCI SACRI

Understanding
 Sacred Places

Leuven University Press

Vuistregels

- Vind de juiste toon ...
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...

Vuistregels

- Vind de juiste toon
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...
 - Soms is een pauze nodig ...

Καιρος

< Oktober 2015 >						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

- ☐ geen activiteit op deze dag
☐ doorlopende activiteit(en)
☐ startdatum activiteit(en)

UITGELICHT

EXPOSITIES

CONCERTEN

OVERIGE ACTIVITEITEN

SHARE

Kunstege Toal

Tweede editie
Kerk Den Horn
Zondag 18 oktober 2015
Toegang gratis

Lees verder

Boeken met Brands - gewijzigde datum!

Culturele zondag
Leegkerk
Zondag 18 oktober 2015
Aanvang 15:30 uur

Lees verder

Schilderworkshop

De gedekte tafel
Kerk Klein Wetsinge
Zaterdag 24 oktober t/m 25 oktober 2015

Lees verder

Kindertheater "Swiegel Miegel"

t Marnehoes

Vuistregels

- Vind de juiste toon
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...
 - Soms is een pauze nodig ... Καίρος
 - Geen obsessie ...

Vuistregels

- Vind de juiste toon
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...
 - Soms is een pauze nodig ... Καίρος
 - Geen obsessie ...
 - Respecteer en activeer de lokale betrokkenheid

Nieuwe allianties ... vrijwilligers

Marca – St.Elgiuskerk – Maarkedal

Nieuwe allianties ... jongeren

Vuistregels

- Vind de juiste toon
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...
 - Soms is een pauze nodig ... Καίρος
 - Geen obsessie ...
 - Respecteer en activeer de lokale betrokkenheid
- Duurzaamheid en kwaliteit

Vuistregels

- Vind de juiste toon
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...
 - Soms is een pauze nodig ... Καίρος
 - Geen obsessie ...
 - Respecteer en activeer de lokale betrokkenheid
- Duurzaamheid
 - Slimme ontwerpers

Vuistregels

- Vind de juiste toon
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...
 - Soms is een pauze nodig ... Καίρος
 - Geen obsessie ...
 - Respecteer en activeer de lokale betrokkenheid
- Duurzaamheid
 - Slimme ontwerpers
 - Tijdelijkheid en tijdloosheid

Klaararchitectuur – De Waterhond
Sint Truiden

A20 Architecten – Kapel van het Clarenhof - Hasselt

Vuistregels

- Vind de juiste toon
- Proces is even belangrijk als het plan
 - Van incidenteel naar integraal ...
 - Soms is een pauze nodig ... Καίρος
 - Geen obsessie ...
 - Respecteer en activeer de lokale betrokkenheid
- Duurzaamheid
 - Slimme ontwerpers
 - Tijdelijkheid en tijdloosheid
 - Genius Loci

Dow Jones Architects – The Garden Museum – London - UK

Scenario's voor de toekomst

o Nieuwe allianties voor een nieuwe dynamiek ...

St.Lawrence Church – Norwich - UK

Emmauskirche – Berlin - Duitsland

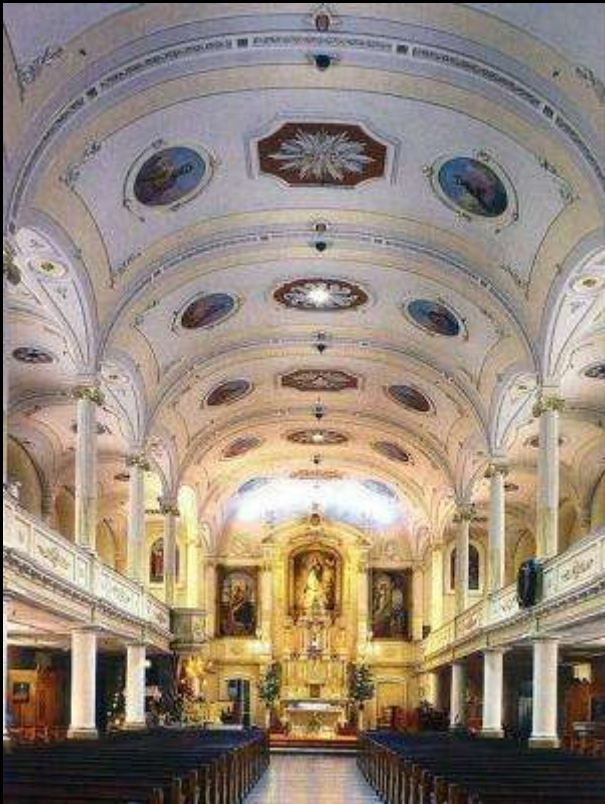
AWG Architecten - Leegkerk

Kerk Wetsinge

Scenario's voor de toekomst

- o Allianties voor een nieuwe dynamiek ...
- o Cohabitation ...

Manifestation international d'art de Québec
Productions Baobab
Unicef
Québec solidaire
L'Archipel d'entraide
L'Accorderie Sociale
Entraide Saint-Roch
Conférence St-Vincent-de-Paul de Jacques-
Cartier

“Eén Lichaam, vele Ledematen ...”
Willibrordus

Église Notre-Dame-de-Jacques-Cartier - Québec

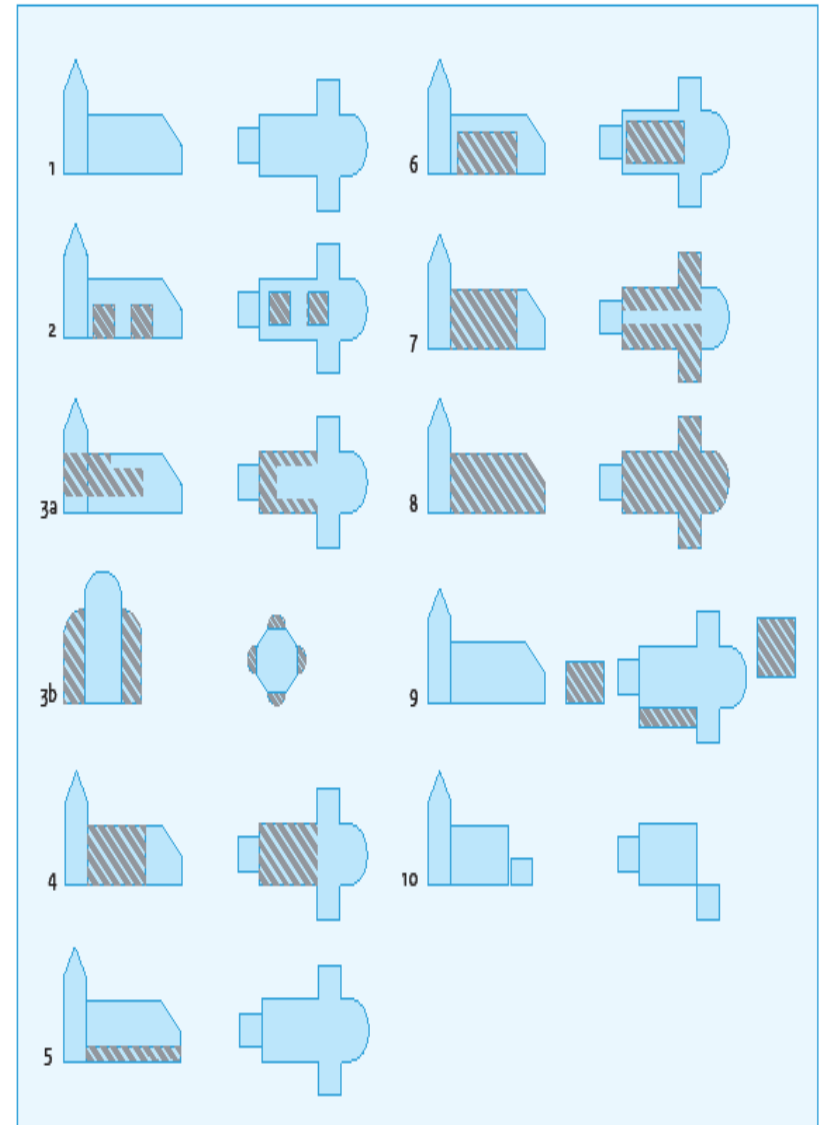
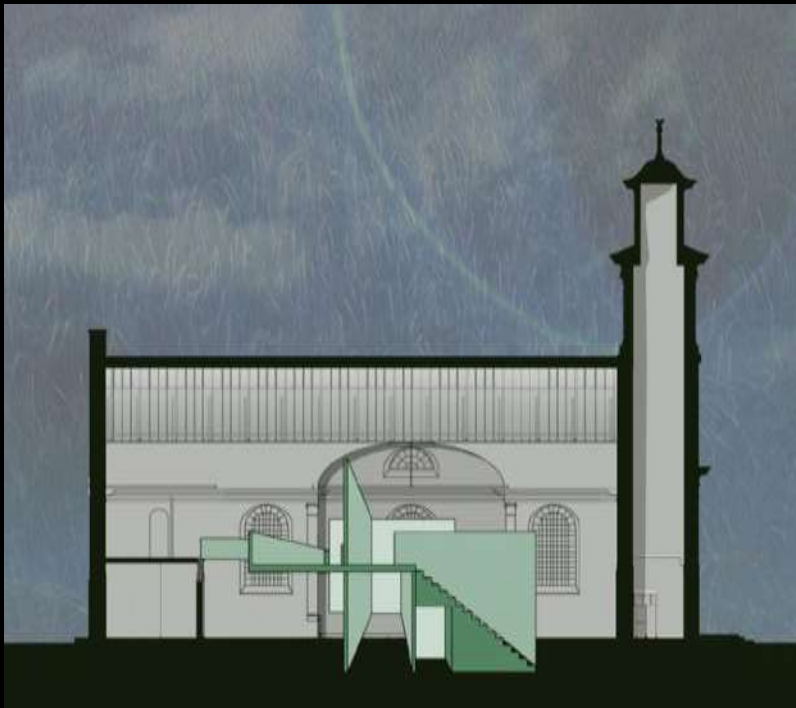
Gemeindezentrum St.Peter und Paul – Helmsdorf - Duitsland

Matthew Lloyds Architects St.Paul Old Ford – Bow - London

Hoeveel 'verkavel' je
een 'genereus' kerkgebouw ?

Grote Kerk - Veere

Bedrijf Wortell - Lijnden

Zecc Architecten – Bedrijfshal – Kerk Oud-Dieren - Nederland

3. Inbreng van licht ...

Scenario's voor de toekomst

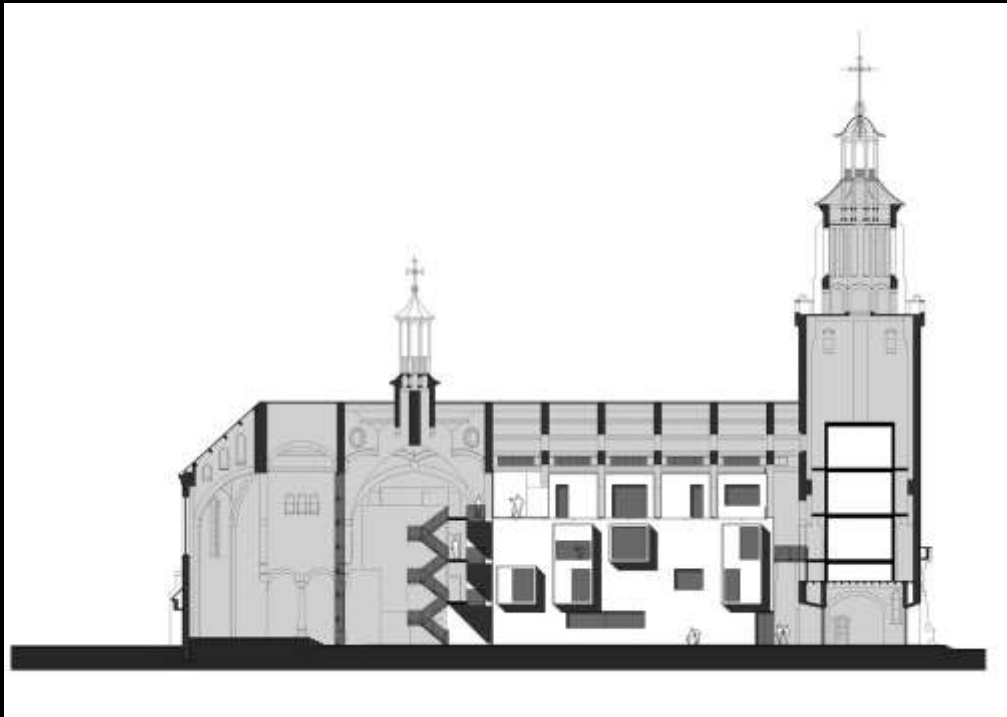
- o Allianties voor een nieuwe dynamiek ...
- o Cohabitation ...
- o Ekklesia, herbestemming voor gemeenschapsfuncties...

Daniëlskerk – Hees - Nijmegen

Satijnplus Architecten - St.Leonarduskerk
Helmond - Nederland

Wohnkirche – Herz-Jesu
Mönchengladbach - Duitsland

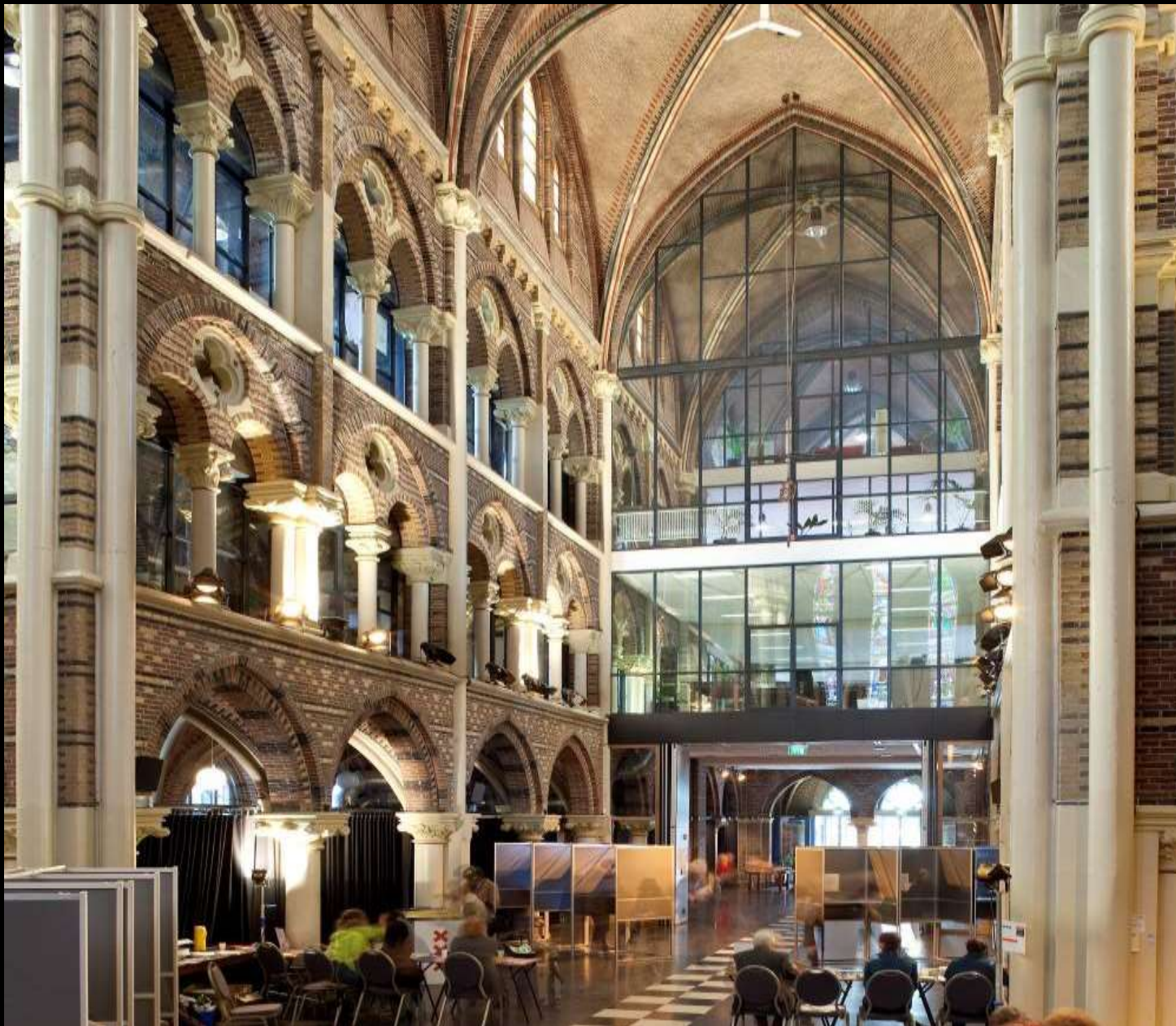

Kaiser Schweitzer architecten - Bedrijvencentrum St. Alfons – Aachen - Duitsland

Sint-Annakerk - Breda

Grote Posthoornkerk - Amsterdam

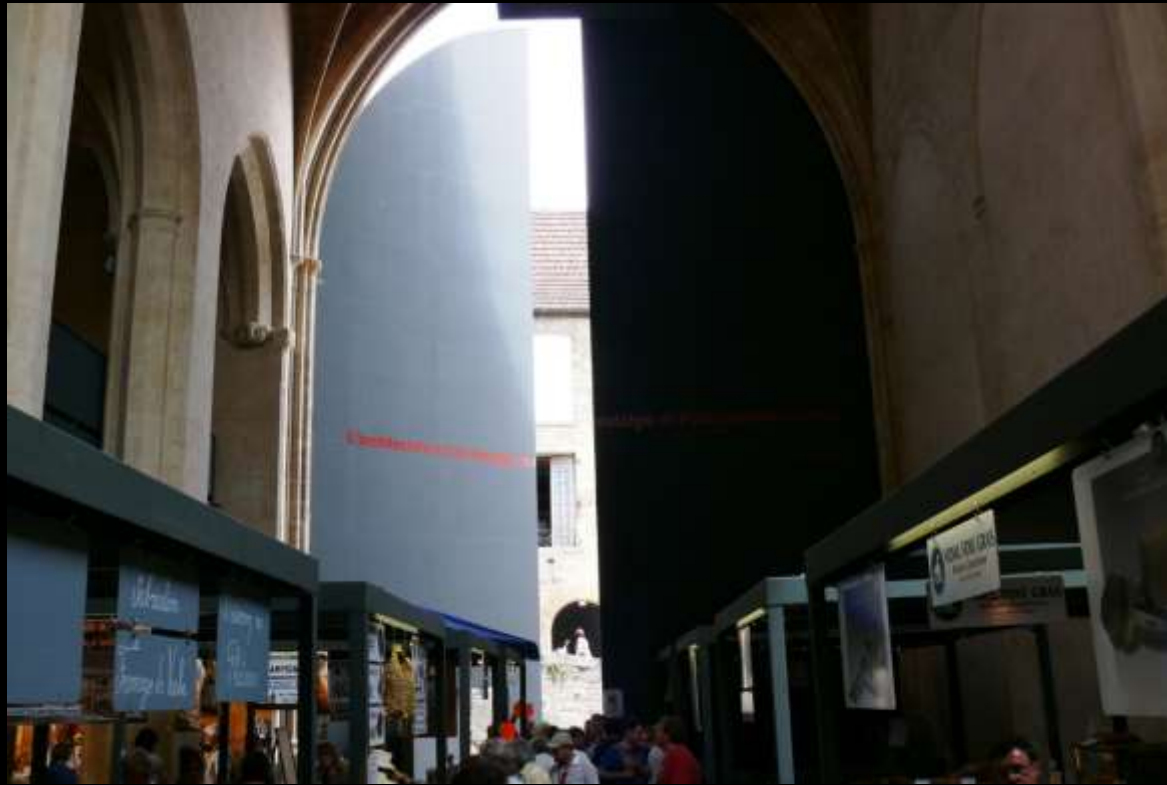

Basisschool Sint-Plechelmus - Hengelo

Scenario's voor de toekomst

- o Allianties voor een nieuwe dynamiek ...
- o Cohabitation ...
- o Ekklesia, herbestemming voor gemeenschapsfuncties ...
- o Verlengstuk van de openbare ruimte ...

Pastoor van Arskerk - Eindhoven

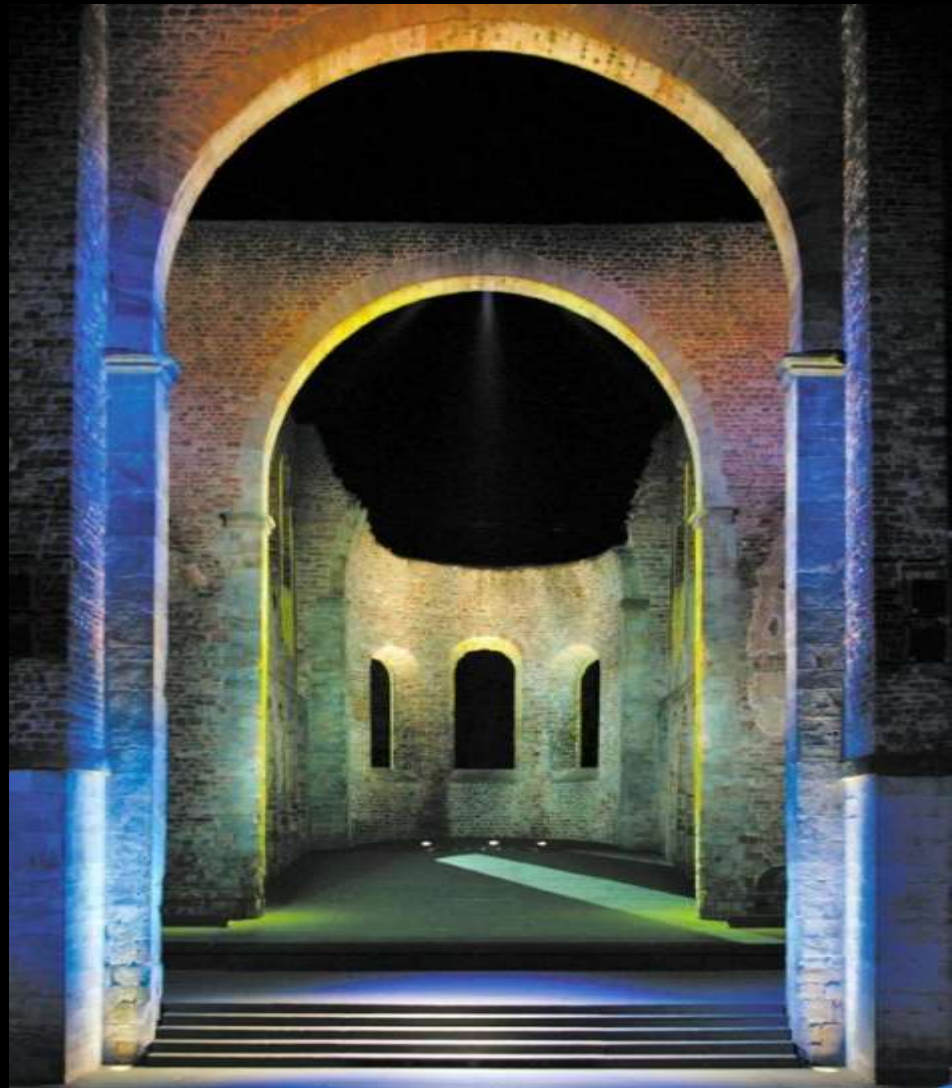

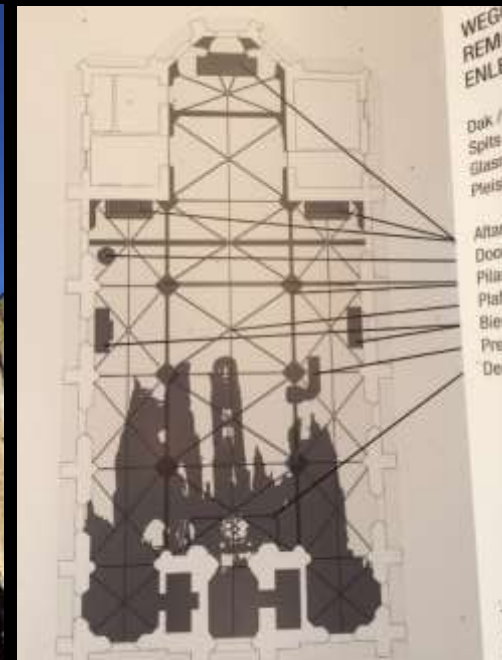
Scenario's voor de toekomst

- o Allianties voor een nieuwe dynamiek ...
- o Cohabitation ...
- o Ekklesia, herbestemming voor gemeenschapsfuncties ...
- o Verlengstuk van de openbare ruimte ...
- o Consolidatie / (gedeeltelijke) afbraak ...

Sint-Kwintensfietskluis - Hees

Uitwierde - Delfzijl

Scenario's voor de toekomst

- o Allianties voor een nieuwe dynamiek ...
- o Cohabitation ...
- o Ekklesia, herbestemming voor gemeenschapsfuncties ...
- o Verlengstuk van de openbare ruimte ...
- o Consolidatie / (gedeeltelijke) afbraak
- o Verkoop ...

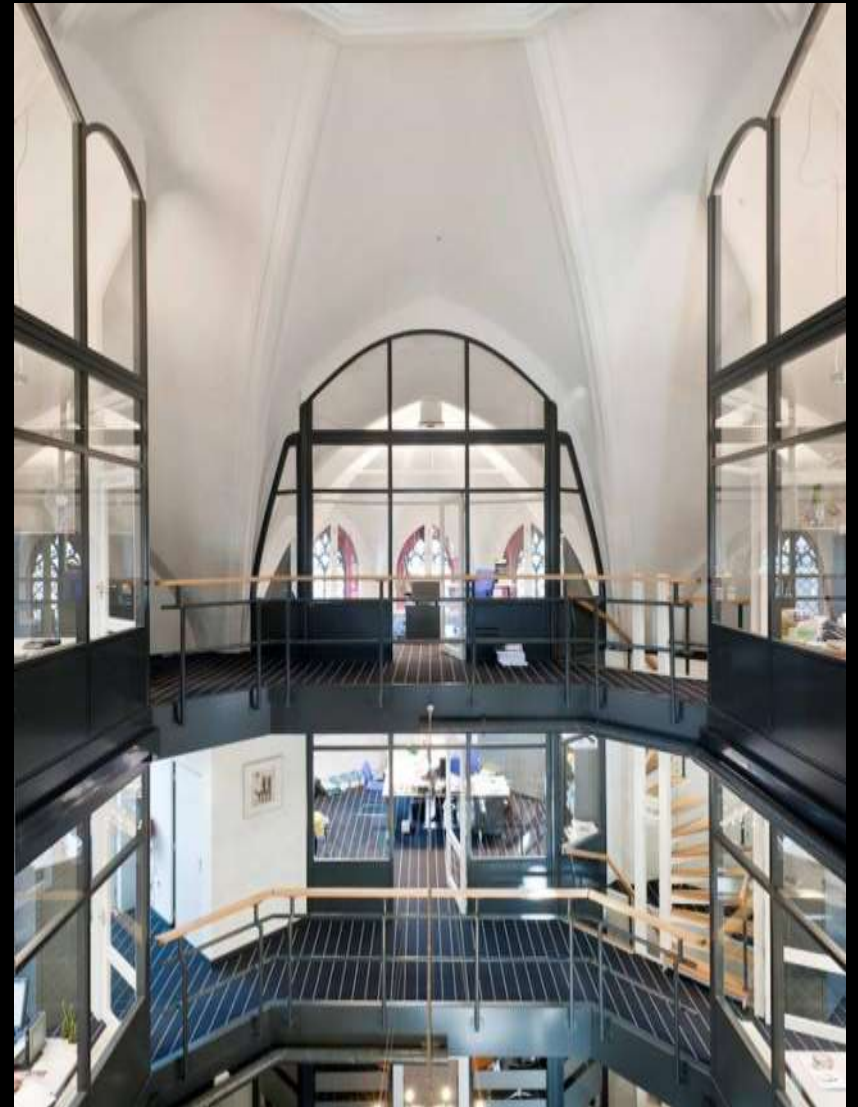

ZECC architecten - Jacobuskerk - Utrecht

Helmond

Scenario's voor de toekomst

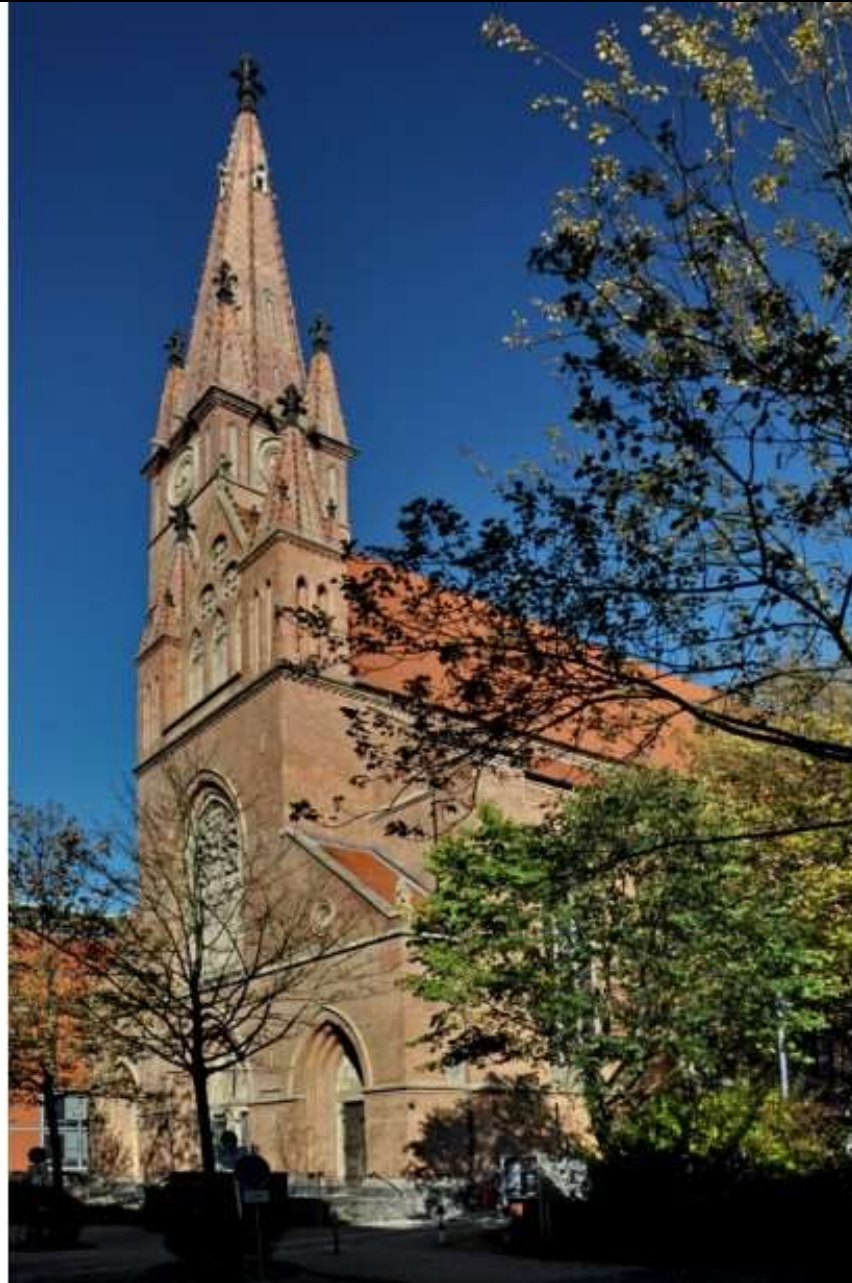
- o Allianties voor een nieuwe dynamiek ...
- o Cohabitation ...
- o Ekklesia, herbestemming voor gemeenschapsfuncties ...
- o Verlengstuk van de openbare ruimte ...
- o Consolidatie/(gedeeltelijke) afbraak
- o Verkoop ...
- o Grabeskirche ...

Tegengewicht tegen veranderende begrafeniscultuur

- Taboe op sterven en dood ...
- Commercialisering, privatisering begrafenis ...
- Begrafenis als 'procedure' minder als ritueel ...
- Vraag naar onderhoudsarme grafmonumenten ...
- Wegvallende gemeenschapsvormende traditie ...

Opname in het 'Buch des Lebens'

Grabeskirche Liebfrauen Dortmund

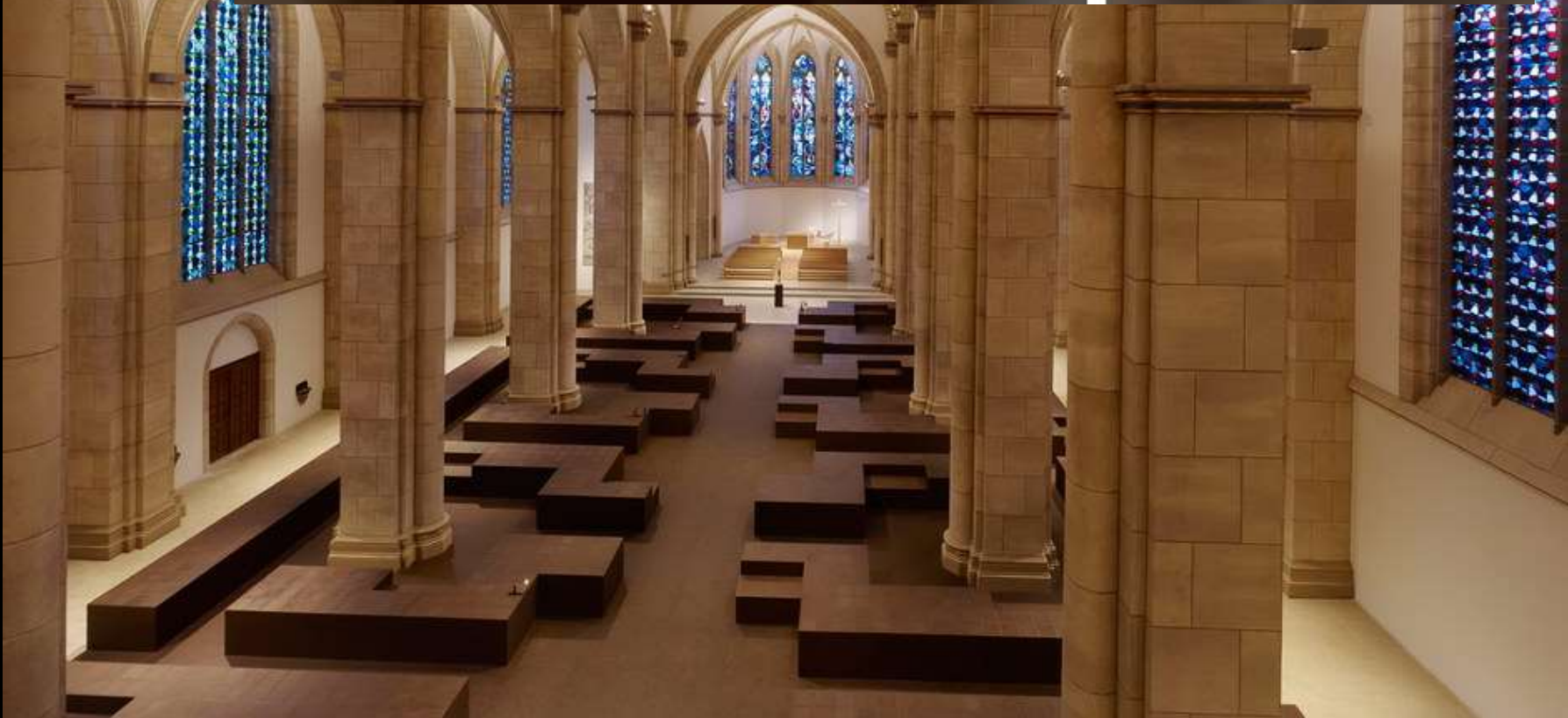
- Gebouwd in 1873
- ‘Profaniert’ 11 Mai 2009
 - “Das Herz ist zwar traurig, aber der Verstand weiss,
dass es eine richtige Entscheidung est” ...
 - Konzerthaus ? Jugendhaus ? Altenheim ? ??
 - Umzuwandeln in eine Urnenbegräbnisstätte

Grabeskirche St.Josef Aachen

Bevlogenheid

A person is shown in the middle of a rope climb, suspended horizontally in the air. They are wearing a dark tank top and dark pants. The rope is a light color, possibly white or yellow. The background is dark with large, arched structures, suggesting an indoor arena or a large hall. Two bright blue spotlights illuminate the climber from below, creating a dramatic effect. The overall atmosphere is one of focus and physical effort.

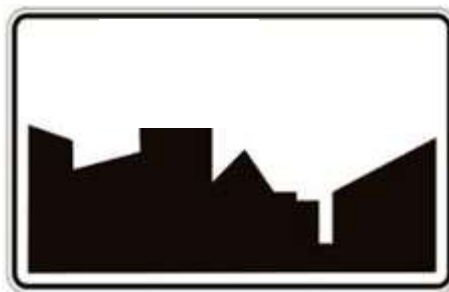
χαλεπὰ τὰ καλὰ

‘Het mooie is moeilijk te bereiken ...’ Plato 435 v. Chr

Projectbureau Herbestemming Kerken

Begeleidingsaanbod voor steden en gemeenten

voor haalbaarheidsonderzoek rond de toekomst van parochiekerken

Samenwerkingsverband
VVSG – VLINTER – KCVS
VLAAMS BOUWMEESTER
CRKC

MP G.BOURGEOIS (erfgoed) EN MIN. L.HOMANS (eredienst en binnenlands bestuur)

Wijzigende context

- Ontkerkelijking, minder priesters, verminderd aanbod aan erediensten
- Groeiende bezorgdheid over toename investerings- en exploitatiekost
- Wijzigend beleid bisdommen : richtlijnen over gebruik parochiekerken, nieuwe pastorale entiteiten
- Wijzigend Vlaams Beleid
 - Eredienstendecreet
 - Subsidiedecreet niet-beschermd gebouwen van de eredienst
 - Onroerend erfgoeddecreet
 - Conceptnota en omzendbrief Min.G.Bourgeois
- **Ontwerpdecreet Wijziging Onroerend Erfgoeddecreet kerkenbeleidsplannen – dwingend !**

Situatie op het terrein

- Gezamenlijke zoektocht centrale kerkbesturen en gemeenten
- Herstructurering van de parochiale entiteiten
- Opmaak van parochiekerkenplannen met langetermijnsvisie met o.m. suggesties welke kerken eerst in aanmerking kunnen komen voor nieuwe toekomst

Vaststelling : onzekerheid of suggesties wel haalbaar, uitvoerbaar, betaalbaar, kwaliteitsvol zullen zijn

Concreet aanbod

Opzet :

snel duidelijkheid krijgen over wenselijkheid/haalbaarheid van suggesties en scenario's

Lokaal :

- Contact momenten over mogelijkheden/ontwikkelingen en afspraken
- Concreet dossier : drie overlegmomenten ter plaatse (extern begeleid en voorbereid)
 - Intake-vergadering : gesprek gemeente/kerkbestuur/ontwerpers : alle beschikbare documenten ivm gebouw (archief, opmetingsplannen ..) en functies (programma, volumes, verwachtingen ...) + bezoek aan kerkgebouw
 - Scenariovergadering : ontwerpers stellen minimum 3 scenario's voor. Discussie en keuze voorkeurscenario
 - Slotvergadering : presentatie uitgewerkt scenario en budgettering
 - Bezorgen eindrapport

Doorlooptijd : 4 à 6 maand.

Concreet aanbod

Vlaams :

- Oproep half mei 2016
- Raamcontract : per 10 dossiers wordt een ontwerp bureau aangeduid via raamcontract (Vlaams Bouwmeester)
- Opvolging : overlegtafels met ervaringsuitwisseling

Financieel :

- Begeleiding : gratis (financiering samenwerkingsverband)
- Factuur ontwerper : rechtstreeks door gemeente te betalen
 - 'samenaankoop'
 - 3 categorieën : richtprijs - 12.000 – 16.000 – 20.000 € (excl BTW)
- Subsidie : gebundelde opvolging van toegang tot Vlaamse subsidies (30% via erediensdecreet of 80 % erfgoeddecreet) of lokaal inzetbare Europese subsidies - (Vlaams of regionaal samenbrengen van betrokken gemeenten)

Eenvoudige dossiers 12.000€ (excl. BTW)

Gangbare dossiers 16.000€ (excl. BTW)

Complexe dossiers 20.000€ (excl. BTW)

Concreet aanbod

Procedure :

- Voor 13 juni : vrijblijvend indienen aanvraag
- Contact over definitieve aanvraag met afspraken over timing, ontwerpbureau, prijs, subsidie
- Definitief plaatsen van de bestelling
- Na oplevering eindrapport : betalen factuur en indienen factuur voor subsidies

